T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 510
KARAR NO : 2014 / 720
KARAR TR : 14.07.2014

ÖZET : Ankara İli, Çankaya İlçesi, Dikmen Mahallesi 27018 ada, 1 parsel sayılı davalı belediye adına kayıtlı bulunan taşınmazın davacı idareye bedelsiz devredilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerekti hk

K A R A R

Davacı : Ankara İl Özel İdaresi
Vekili : Av. D.O.İ.
Davalı : Çankaya Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. B.C.

O L A Y : Davacı idare vekili dava dilekçesinde özetle; Ankara İli, Çankaya İlçesi, Dikmen Mahallesinde bulunan 27018 ada, 1 parsel sayılı 10.592,00 m2 alanlı arsanın Çankaya Belediye Başkanlığı adına kayıtlı olduğunu ve imar planıyla "Eğitim Tesisleri Alanı" olarak ayrıldığını; Çankaya İlçesinde engelli çocukların eğitim göreceği özel eğitime yönelik temel eğitim okulu yapılması konusunda Valilik oluru bulunduğunu; bu konuda Çankaya Belediye Başkanlığına yapılan yazılı başvuru ile anılan arsanın Ankara İl Özel İdaresi adına bedelsiz devrinin talep edildiğini, ancak davalı Belediye tarafından, taşınmazın 2886 sayılı Yasa uyarınca "ihale edilme suretiyle satışının yapılacağı"nın bildirildiğini belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla söz konusu arsanın 222 sayılı Yasadan kaynaklı kamu hizmetini yerine getirebilmek üzere müvekkili idareye bedelsiz devrine ve satışının önlenmesi için kaydına ihtiyati tedbir konulmasına karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekili verdiği dilekçede özetle, kamu hizmetine dayanılarak tesis edilen işlemlerin kamu hukukuna dayandığı, bu işlemlerden doğan uyuşmazlıkların da idari yargı düzeninde görülmesi gerektiğini ileri sürerek, görev itirazında bulunmuştur.

ANKARA 25. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ 26.11.2013 gün ve E:2013/301 sayı ile, davanın niteliği itibariyle mahkemelerinin görev alanında kaldığı anlaşıldığından yargı yolu itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı vekilinin idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine dava dosya örneği Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: Gerek uygulamada, gerekse öğreti'de, idari işlemin tanımının, idarenin kamu hizmetinin yürütümü amacıyla ve tek yanlı irade açıklamasıyla tesis etmiş olduğu kesin ve yürütülmesi gerekli işlemler olarak yapıldığı; bu tanıma göre, idari yargı yerlerinde iptal davasına konu edilecek hukuksal işlemlerin; öncelikle, kamu idaresinin işlemi olması, kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla tesis edilmiş bulunması, kamu idaresinin tek yanlı irade açıklamasının ürünü olması ve nihayet kesin ve icrai (yürütülmesinin gerekli) olmasının zorunlu olduğu; bu durumda; davanın konusunun, davalı idarece tek yanlı irade ile yapılan uygulama işlemleri sonucunda sözkonusu taşınmazın 222 sayılı Yasa'nın 62 ve 65. maddeleri uyarınca bedelsiz olarak Ankara II Özel idaresi adına devredilip devredilemeyeceği hususundan kaynaklanmakta olup, bu haliyle uyuşmazlığın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi kapsamına girdiği, bu bakımdan; kamu hizmetinin en iyi şekilde yerine getirilmesi amacıyla sözkonusu taşınmazın davacı idare adına devrinin yapılıp yapılmayacağına ilişkin bulunan davanın, İdari Yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği; bu nedenle, 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, durumun Ankara Yirmibeşinci Asliye Hukuk Mahkemesi'ne bildirilmesine, kesin olarak karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasanın 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI: 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 62 ve 65. maddeleri ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ilgili Yönetmelik maddelerinden söz ederek, dava konusu taşınmazın ilgili mevzuat uyarınca kamu yararı amacıyla değerlendirilmek üzere bedelsiz tahsisinin diğer bir kamu kurumu olan davalı Çankaya
Belediyesi tarafından reddine dair işlemin davaya konu edildiği, davalı Çankaya belediyesince tesis edilen işlemin, 222 sayılı ve 5018 sayılı Yasalara aykırılığı ileri sürülerek, usulsüz ve kamu yararına aykırılığı gerekçe gösterilmekle, davalı idarenin tek taraflı ve kamu gücü kullanarak tesis ettiği işlemin idari nitelikte bulunduğu ve 2577 sayılı İYUHK 2/1-a maddesi kapsamında idari yargı yerinde incelenmesi

gerektiği; diğer taraftan dava konusu ihtiyati tedbir talebinin de, idari yargı yerinde yürütmeyi durdurma talebine konu olabileceği
değerlendirildiğinden, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile Ankara 25. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2013/301 esas sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerektiği yönünde yazılı görüş bildirmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 14.07.2014 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idare vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Ankara İli, Çankaya İlçesi, Dikmen Mahallesi 27018 ada, 1 parsel sayılı davalı belediye adına kayıtlı bulunan taşınmazın davacı idareye bedelsiz devredilmesi istemiyle açılmıştır.

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 62. maddesinde, 'İlköğretim okuluna tahsis edilmek üzere komisyonca seçilen Devlete, özel idarelere, belediyelere veya köy tüzel kişiliğine ait arazinin, miktar ve yerini gösteren birer tutanak tanzim edilerek valilik yolu ile ve arazinin aidiyetine göre Maliye Bakanlığının veya diğer idarelerin yetkili mercilerine gönderilir. Bu makamların tasdiki ile bu arazi parasız okula tahsis olunur. Okula gelir sağlamak maksadıyla seçilen topraklar, 50 dekardan fazla olamaz." hükmüne, 65. maddesinde ise; "Okullar için tahsis, satın alma veya kamulaştırma yoluyla sağlanan topraklarla bu topraklar üzerinde yapılacak bina veya tesisler, bulundukları yerlere göre köy veya özel idareler adına tapuya tescil edilir. Bunların ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan okul binaları ile tesislerinin daimi bakım ve onarım giderleri, bulundukları yerlere göre özel idare veya köy bütçelerinden karşılanır." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; mülkiyeti Çankaya Belediye Başkanlığı adına kayıtlı olan ve imar planında "Eğitim Tesisleri Alanı" olarak ayrılan ihtilaflı taşınmaz için, Çankaya İlçesinde engelli çocukların eğitim göreceği özel eğitime yönelik temel eğitim okulu yapılması amacıyla Çankaya Belediye Başkanlığı'na başvuruda bulunularak taşınmazın 222 sayılı Yasa'nın 62 ve 65. maddeleri uyarınca devrinin istenildiği, anılan başvurunun Belediye Başkanlığı'nın 30.04.2013 tarih ve 1365 sayılı yazısıyla parselin mülkiyetinin belediyeye ait olduğundan bahisle ihale yoluyla satışa çıkarılacağının, devrine ihtiyaç duyulması halinde 2942 sayılı Yasa'nın 30. maddesi kapsamında başvuruda bulunulması gerekliliğinin belirtilmesi suretiyle reddedilmesine karşın, 06.05.2013 tarihli Valilik Oluru alınarak 14.05.2013 tarihli yazı ile yapılan başvuruda; sözkonusu taşınmazın yeniden 222 sayılı Yasa kapsamında devrinin istenildiği, bu başvurunun da 03.06.2013 tarih ve 1856 sayılı Belediye Başkanlığı işlemi ile taşınmazın satışının 2886 sayılı Yasa uyarınca yapılacağı gerekçesiyle reddedilmesi üzerine, sözkonusu taşınmazın 222 sayılı Yasa'dan kaynaklı kamu hizmetini yerine getirebilmek üzere Ankara İl Özel İdaresi'ne bedelsiz devrine ve satışının önlenmesi için kaydına ihtiyati tedbir konulmasına karar verilmesi istemiyle iş bu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, idarenin Kamu Hukuku alanlarına giren faaliyetlerinin hukuka uygunluğu ile ilgilidir. Bunun yanında idari işlemler bir idari makam tarafından, bir kamu hizmeti yürütülmesi amacıyla İdare Hukukunun kendisine tanıdığı kamu gücünü kullanarak ve tek yanlı iradeyle yapılan kesin ve yürütülmesi zorunlu her türlü işlemlerdir.

Olayda, davanın konusu davalı idarece tek yanlı irade ile yapılan uygulama işlemleri sonucunda, söz konusu taşınmazın 222 sayılı Yasanın 62 ve 65. maddeleri uyarınca bedelsiz olarak Ankara İl Özel İdaresi adına devredilip devredilemeyeceği hususundan kaynaklanmakta olup, bu haliyle uyuşmazlığın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrası kapsamına girdiği açıktır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu dolayısıyla, Danıştay Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile, davalı Çankaya Belediye Başkanlığı vekilinin görev itirazının, Ankara 25. Asliye Hukuk Mahkemesince reddine ilişkin kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Danıştay Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, davalı Çankaya Belediye Başkanlığı vekilinin GÖREV İTİRAZININ, Ankara 25. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 26.11.2013 gün ve E:2013/301 sayılı REDDİNE İLİŞKİN KARARIN KALDIRILMASINA, 14.07.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT